

Valsts tiesu ekspertīžu birojs

**METODISKIE IETEIKUMI
MATERIĀLU SAGATAVOŠANA
STIKLA EKSPERTĪZEI**

APSTIPRINĀTS
Metodiskās komisijas
2016. gada 26. aprīļa sēdē,
prot. Nr. 19

**RĪGA
2016**

Stikla ekspertīzes izpētes objekti ir dažādi stikla izstrādājumi, to lauskas un mikrolauskas. Par izpētes objektu tie kļūst, izmeklējot ceļu satiksmes negadījumus, zādzības, slepkavības un citus noziegumus. Stiklam raksturīgās īpašības – ķīmiskā noturība un mehāniskā izturība – ļauj to izmantot kā izpētes objektu ilgā laika periodā pēc noziedzīga nodarījuma.

DEFINĪCIJAS

Salīdzināmais stikls – stikla paraugs, kas izņemts notikuma vietas apskates laikā (ja iespējams, no oriģinālā izstrādājuma, piem., loga rāmja) un atspoguļo ekspertīzes izpētes objekta īpašības un pazīmes.

Stikla mikrolauskas – izņemtas no ekspertīzei iesniegtajiem izpētes objektiem, un to izmēri parasti ir 0,1 – 1 mm. Stikla mikrolauskas ir derīgas salīdzinošajai izpētei, kā arī atkārtojamu rezultātu iegūšanai, ja to izmēri ir pietiekami lieli (> 0,2 mm).

Grupas piederība ir ekspertīzei iesniegto lausku vai mikrolausku piederība vairākumam izstrādājumu, kas ir ražoti vienādos apstākļos (pēc vienas tehnoloģijas, no vienāda sastāva stikla masas, no vienādām izejvielām, uz vienas iekārtas u.c.) vienā rūpnīcā noteiktā laika posmā un tāpēc ir ar kopējām pazīmēm – galveno elementu un nejaušu piemaisījumu saturu, gaismas laušanas koeficientu u.c.

VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS STIKLA PARAUGU IZŅEMŠANAI

Salīdzināmais stikls	
IZŅEMŠANA	IESAIŅOJUMS
Ļoti būtiski stikla paraugus <u>izņemt tieši no loga/durvju rāmja, nevis no zemes vai a/m sēdekļa!</u> <u>No katra izsistā stikla izņemt atsevišķu paraugu.</u> Ja logu veido vairākas stikla loksnes (piem., stikla pakete), paraugus izņemt no katras izsistā stikla loksnes atsevišķi un iesaiņot atsevišķi, norādot, kurš ir ārējais, kurš iekšējais stikls.	Iesaiņo papīra aploksnēs vai polimērmateriāla maisos ar aizspiedēju, pārliecinoties, ka iesaiņojums ir pilnībā noslēgts. Uz iesaiņojuma norāda: - no kura loga (istabas, durvju, a/m vējstikla vai sānu stikla utml.) stikla paraugs ir izņemts;

Ja ir sasists drošības (laminētais) stikls, kuru veido vismaz divas “salīmētas” stikla loksnes, tad pirms parauga izņemšanas uz stikla ir jāveic atzīmes, norādot, kura ir iekšpuse, kura ārpuse. Salīdzināmo stikla paraugu lielums ~ 10 x 10 cm	- a/m marku, modeli, ražošanas gadu, reģistrācijas numuru.
--	--

Izpētes objekti, kurus iespējams pārvietot (apgērba priekšmeti, instrumenti un tml.)

IZŅEMŠANA	IESAIŅOJUMS
Objektus <u>nekratot</u> , <u>katru</u> uzmanīgi iesaiņo atsevišķā iesaiņojumā.	Nodrošina, ka iesaiņojums ir pilnībā noslēgts. Slapjus objektus (apgērba priekšmetus) iesaiņo katru atsevišķā papīra iesaiņojumā.

Stikla lauskas un mikrolauskas uz objektiem, kurus nevar pārvietot

IZŅEMŠANA	IESAIŅOJUMS
Nofotografē. Mazu stikla lausku (mikrolausku) izņemšanai var izmantot daktiloskopiskās plēves. Uz plēves aizmugures norāda parauga numuru, izņemšanas vietu un datumu. Lielākas stikla lauskas izņem ar pinceti un iesaiņo papīra aploksnēs vai polimērmateriāla maisos ar aizspiedēju. Stikla lausku un mikrolausku izņemšanai <u>nav ieteicams lietot līmplēvi</u> (vai līmlenti), jo stikla lausku noņemšana no tās var būt apgrūtināta.	Iesaiņo papīra aploksnēs vai polimērmateriāla maisos ar aizspiedēju, pārliedzinoties, ka iesaiņojums ir pilnībā noslēgts. Uz iesaiņojuma norāda izņemšanas vietu.

- Pievērst uzmanību, lai salīdzināmais stikla paraugs nav piesārņots ar cita stikla izstrādājuma lauskām.
- Jānodrošina, lai dažādās vietās izņemtie stikla paraugi netiktu sajaukti līdz to iesaiņošanai.
- Dažādu stikla izstrādājumu paraugus jāizņem, izmantojot jaunu cimdu pāri (ja šie stikla paraugi ir savstarpēji jāsalīdzina).

EKSPERTAM IZLEMŠANAI VAR TIKT UZDOTI ŠĀDI JAUTĀJUMI

- Vai uz *iesniegtā priekšmeta* ir stikla mikrolauskas, kurām ir kopēja materiāla grupas piederība ar stikla lauskām no *noteiktas vietas/objekta*?
Vai arī
- Vai uz *iesniegtā priekšmeta* ir stikla mikrolauskas?
- Vai stikla mikrolauskām, kas ir uz *iesniegtā priekšmeta*, ir kopēja materiāla grupas piederība ar stikla lauskām no *noteiktas vietas/objekta*?

MATERIĀLU SAGATAVOŠANA

Stikla ekspertīzes veikšanai jāiesniedz:

- priekšmeti, uz kuriem varētu būt stikla mikrolauskas,
- salīdzināmie stikla paraugi no notikuma vietas.